

YDRE KOMMUN
Barn och utbildning
Ydreskolan

Trygghetsplan
Likabehandlingsplan och
plan mot kränkande behandling

Hestraskolan

2022/2023

Upprättad augusti 2022

Skolledningens ställningstagande

Skolledningen tar avstånd från alla tendenser till trakasserier och annan kränkande behandling.

Alla som arbetar på Ydreskolan har ett gemensamt ansvar för att alla barn och vuxna, ska kunna känna sig trygga och bli bemötta och behandlade med respekt.

Trygghetsplanen ligger till grund för vårt ständigt pågående värdegrundsarbete för att skapa en positiv arbetsmiljö där varje individ är unik och okränkbar.

Camilla Rembsgård

Rektor

Resurspersoner för akuta situationer vid olycksfall, kränkning eller mobbning

- Skolkurator: 0381 – 6612 76, mobil: 076-1261190
- Respektive mentor – se Skola 24
- Rektor Camilla Rembsgård: 0381-6612 69 eller 070-2547315
- Skolsköterska 0381 – 66 12 58 eller 070 – 647 87 02

Utbildningens demokratiska uppdrag och värdegrund

Skolväsendet vilar på demokratins grund. Skollagen (2010:800) slår fast att utbildningen inom skolväsendet syftar till att elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Var och en som verkar inom skolan ska också främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö.

Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet med svaga och utsatta är de värden som skolan ska gestalta och förmedla. I överensstämmelse med den etik som förvaltats av kristen tradition och västerländsk humanism sker detta genom individens fostran till rättskänsla, generositet, tolerans och ansvarstagande. Undervisningen i skolan ska vara ickekonfessionell.

Skolans uppgift är att låta varje enskild elev finna sin unika egenart och därigenom kunna delta i samhällslivet genom att ge sitt bästa i ansvarig frihet.¹

Värdegrundsarbetet syftar till att utveckla demokratiska samhällsmedborgare och att motverka diskriminering och alla former av kränkande behandling

---

¹ (Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, s. 7)

Lagstiftning

Det finns två lagar som ska skydda barn och elever från kränkningar, diskriminering och trakasserier i skolan.

- *Skollagen (2010:800) och*
- *Diskrimineringslagen (2008:567)*

Skollagen, 6 kap. 6§-8 §, säger att huvudmannen ska se till

- att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever
- att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling och
- att det varje år upprättas en plan med en översikt över åtgärder som behövs, för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever.

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn/en elev blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen/rektorn, som i sin tur har skyldighet att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. Diskrimineringslagen ska motverka diskriminering och på andra sätt främja barns och elevers lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck eller ålder.

Diskrimineringslagen ska motverka diskriminering och på andra sätt främja barns och elevers lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck eller ålder.

Begrepp

Diskriminering

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Trakasserier och kränkande behandling

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (jämför kränkande behandling nedan).

Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar av till exempel "kvinnliga", "homosexuella" eller "bosniska" egenskaper. Det kan också handla om att någon blir kallad "blatte", "mongo", "fjolla", "hora", eller liknande. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att en elev eller student känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker en elevs värdighet. Några exempel är behandling som kan vara slag, öknamn, utfrysning och kränkande bilder eller meddelande på sociala medier (till exempel Facebook).

Både skolpersonal och elever kan agera på ett sätt som kan upplevas som trakasserier eller kränkande behandling.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier.

Det kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade. Det kan också handla om sexuell jargong. Det är personen som är utsatt som avgör vad som är kränkande.

Repressalier

Personalen får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att eleven eller vårdnadshavaren har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när en elev, exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Trygghetsplanen omfattar Hestraskolan. Ansvariga för planen är rektor och elevhälsoteamet tillsammans med all personal.

Vår skolas vision och värdegrund

Hestraskolans vision med trygghetsplanarbetet

- Det främjande och förebyggande arbetet ska leda till en medvetenhet som ger en god stämning mellan vuxna, barn och ungdomar.
- Kartläggningen och analysen ska leda till att vi har en trygg skolmiljö.
- Personalen ska ha kunskap om och känna sig trygga i arbetet med att stötta och hjälpa eleven att själv säga ifrån och hindra kränkningar av alla slag.
- Ökad medvetenhet ska leda till att alla tar hänsyn, samarbetar, kommunicerar, löser konflikter och behandlar varandra med respekt. Det ska även leda till att alla på skolan får en ökad förståelse för människors lika värde, oberoende av kön, social eller etnisk bakgrund.
- Vi vill arbeta för att alla ska känna sig trygga och ha en god självkänsla.

Förankring av planen

Elevernas delaktighet

- Vid läsårets början introducerar lärarna trygghetsplanen och arbetet kring den för eleverna
- Eleverna är delaktiga i att upprätta klassrumsregler och trivselregler. Detta görs vid klassråd och stormöte.
- Eleverna fyller i en enkät anonymt under hösten, där de berättar om de själva varit utsatta för kränkande behandling, själva kränkt någon eller sett/hört någon annan. Arbetet görs klassvis under lärares ledning, för att kartlägga förekomsten av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.
- På Hestraskolan arbetar vi dagligen med trygghets- och värdegrundsfrågor via samtal.

Vårdnadshavarnas delaktighet

- Information till vårdnadshavare om arbetet med trygghetsplanen ges i samband med föräldramöte i september.
- Personalen tar upp frågor, vid behov, t.ex. vid utvecklingssamtalen.
- Planen finns i varje klassrum, intranätet och kommunens hemsida. Vi är öppna för vårdnadshavarnas åsikter och välkomnar deras synpunkter.

Personalens delaktighet

- Personalen genomför enkät och kartläggning under hösten.
- Personal erbjuder utvecklingssamtal varje termin.
- Personalen dokumenterar, tex OSIS-anmälningar.
- Personalen skapar förutsättningar för elevers och vårdnadshavares delaktighet.
- Arbetslaget har fortlöpande diskussioner kring begrepp och förhållningssätt.
- Personal utvärderar och upprättar ny plan varje år.

Planen gäller t.o.m. 2023-09-30

Utvärdering 2022-06-15 Trygghetsplan 21/22

Beskrivning av hur föregående läsårs trygghetsplan utvärderats
Arbetslaget genomförde utvärderingen av trygghetsplanen.

Delaktiga i utvärderingen

Personal har varit delaktiga.

Främja alla barns inflytande och lika utrymme:

Vi har arbetat utifrån att se varje elev varje dag. Varje morgon hälsar vi enskilt på varje elev och söker ögonkontakt.

Vi har haft ett bussvaktsschema och rastvakter varje rast. I omklädningsrummet har vi haft full täckning av vuxna.

Rastvaktsschemat har flutit på bra under året.

Eleverna har haft bestämda platser i matsalen, klassrummet och kapprummet.

Vi har haft elevråd två gånger per termin med förberedande klassråd. Fskl var med på det sista elevrådet på våren. 2-3:an har haft klassråd varannan vecka.

Ålder

Under året har vi haft åldersintegrerade aktiviteter såsom lekar, pysseltillfällen, fadderverksamhet, gemensamma raster och samlingar (advent, påsk, FN, Lucia, nalledag, mysdag), 3 tillfällen vid Torpavallen (skoljoggen vinter-os, bankvarvet). Under lektionstillfällen har vi också haft åldersintegrerade lektioner.

Kön och könsidentitet

Vi har aktiviteter och gruppindelningar oberoende av kön. Vi gör olika konstellationer vid olika tillfällen för att variera.

Etnisk tillhörighet och religion

Vi uppmärksammade allas lika värde under *Regnbågsveckan*. Detta läsåret har vi inte haft elever med olika religionstillhörighet.

Funktionsnedsättning

Vi har skapat förståelse för olika beteende genom samtal med elevgrupperna.

Elever med spec-kost har erbjudits annan mat.

Sexuell läggning

Vi har diskuterat det när det kommit upp på ett naturligt sätt i undervisningen, samt under *Regnbågsveckan*.

Värdegrundsarbete

Ordningsregler och trygghetsregler diskuterades och upprättades i respektive klass i höstas.

Skolans trivselregler skickades hem till vårdnadshavare för underskrift.

Eleverna genomförde en digital enkät både under hösten och våren.

Till nästa läsår vill vi förbättra:

- Hitta rutiner för att ta emot bussbarn på morgonen. I samband med inskolningssamtal tar Lisa reda på F-klassens bussbarn. Vi tar reda på vilka tider bussarna kommer.
- Tid till pedagogiska diskussioner för kollegialt lärande.
- Ha fadderträffar mer regelbundet.
- Föräldrarna behöver bli säkrare på IST och skola24.

Främjande insatser

Främja alla barns inflytande och lika utrymme

Mål och uppföljning:

Alla elever ska känna att de får lika mycket uppmärksamhet, inflytande och utrymme i verksamheten. Vi strävar efter att eleverna ska ha inflytande och känna sig delaktiga i undervisningen. Personalen följer upp genom utvecklingssamtal. Personalen jobbar för att ge varje elev lika mycket uppmärksamhet och utrymme.

Insats:

Varje morgon hälsar vi på varje elev och på eftermiddagen säger vi hejdå till eleverna.

Vi har etiska samtal med eleverna. Eleverna har bestämda platser i klassrum, kapprum och matsal. Vi har regelbundna klassråd och elevråd då eleverna får komma till tals och vi tar tillvara på elevernas synpunkter och intressen. Det är vuxna ute på rasterna och vi har bussvakter. I omklädningsrummen har vi vakter före och efter varje idrottslektion.

Utifrån ålder och mognad får eleverna möjlighet att säga vad de tycker och tänker genom olika aktiviteter (kooperativt arbetsätt).

Ålder

Mål och uppföljning:

Att alla barn, oavsett ålder, ska kunna känna sig trygga på raster och i sina respektive grupper.

Insats:

Vi har åldersintegrerade aktiviteter under året. De äldre barnen är faddrar åt de yngre barnen och få ta mer ansvar vid vissa gemensamma aktiviteter. Varje vecka anordnas rastaktiviteter som passar alla åldrar.

Kön och könsidentitet

Mål och uppföljning:

Alla barn ska bemötas lika oavsett kön och könsidentitet. Alla ska känna sig trygga i gruppen.

Insats:

Vi erbjuder alla aktiviteter till alla elever. Vid placering i klassrum och matsal blandas killar och tjejer. Vi delar in dem i grupper oberoende av vilket kön de har. Vid val av böcker och lekmaterial utgår vi ifrån barnens intresse oavsett kön.

Etnisk tillhörighet och religion

Mål och uppföljning:

Alla barn har lika värde och behandlas lika. Alla visar varandra respekt oavsett religion och etnisk tillhörighet. Personalen har kunskap om människors olika bakgrund och religion.

Insats:

Vi lyfter fram alla elevers olika kulturer och religioner i undervisningen. När vi pratar om traditioner och olika högtider belyser vi olika religioners traditioner.

Funktionsnedsättning

Mål och uppföljning:

Vi vill skapa en skola som är tillgänglig för alla elever. Utflykter anpassas så att alla ska kunna följa med. Vi tar hänsyn till barn som har specialkost.

Insats:

Vi anpassar material och lokaler när det behövs. Vid utflykter och speciella tillfällen beställer vi specialkost till dem som behöver. Vi pratar med klasskamrater för att skapa förståelse för situationen om vi har tillstånd från vårdnadshavare och elev. Om en elev är utåtagerande är vi extra noga med vuxennärvaro för att förhindra konflikter. All berörd personal känner till de funktionsnedsättningar som finns.

Sexuell läggning

Mål och uppföljning:

Alla familjer bemöts likvärdigt.

Insats:

Vi diskuterar tillsammans med eleverna om människors olika sexuella läggning och hur familjer kan se ut.

Värdegrundsarbete

Mål och uppföljning:

Att alla ska känna trygghet, trivsel och arbetsro i skolan. Att alla ska respekteras. Skolan och hemmet ska ha gemensamt ansvar för elevernas utveckling och fostran. Tillsammans ska vi värna om vår yttre och inre miljö.

Insats:

De vuxna bör vara goda föredömen. Trivselreglerna följs upp och diskuteras varje läsår och revideras vid läsårsstarten. Detta följs upp genom regelbundna samtal med elever och genom att eleverna får fylla i en enkät under läsåret. Vi arbetar kontinuerligt med värdegrundsarbete.

Ansvarig:

Personalen på Hestraskolan.
Rektor följer upp arbetet.

Datum när arbetet ska vara klart:

Arbetet pågår under hela året.

Kartläggning

Syfte

Syftet med kartläggningen är att identifiera risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling i verksamheten. Det som framkommer ska ligga till grund för planeringen av de åtgärder som ska genomföras för att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Kartläggningsmetoder

Webbaserad enkät i oktober.

Områden som berörs i kartläggningen

Trivsel och trygghet.

Hur eleverna har involverats i kartläggningen 21/22

Enkäten har besvarats individuellt av samtliga elever, med stöd av lärare i vissa fall (40 st).

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Enkäten har besvarats individuellt av samtliga lärare (4 st).

Resultat och analys från 21/22

Enkäten visar att alla elever på Hestraskolan trivs och känner att de har en kompis i sin klass. 90% svarar att de aldrig känner sig oroliga för att bli ensam på rasten. Däremot framkom det av enkäten att 60% anser att de någon gång blivit sårad av annan elev.

Alla elever upplever att det finns en vuxen att prata med om viktiga saker och alla elever svarar att de vänt sig till en vuxen om någon varit dum mot dem.

84% svarar att de känner sig trygga i hela skolan. Emellertid framkommer det i enkäten att toaletten och omklädningsrummen kan upplevas otrygga av 16%.

Ingen elev anser att de blivit sårad av en vuxen i skolan.

Åtgärder

Resultatet med trygga elever i skolan tror vi beror på att det finns vuxna runt eleverna. Vi fortsätter med att alltid ha personal i omklädningsrum, på raster och som bussvakt.

Dörrarna till toaletterna kan vara svåra att stänga, låsa och framförallt låsa upp. Det hänger skyltar ledigt/upptaget på handtagen som eleven kan vända för att slippa låsa, men det kan också ge en otrygg känsla. Vi tar upp detta i skyddsronden.

Förebyggande åtgärder

STEG 1. NÄR DU HÖR ELLER SER ETT KRÄNKANDE BETEENDE SKA DU:

1.1 Markera genom att säga till och att tydliggöra för eleven/eleverna att beteendet kan uppfattas kränkande och inte är acceptabelt.

1.2 Om det kränkande beteendet är riktat mot någon ska du skriva en OSIS anmälan och lämna den till rektorn. Tala om för eleven/eleverna som betett sig kränkande att en OSIS anmälan kommer att lämnas in till rektor. Om eleven går på lågstadiet kontaktas alltid vårdnadshavare.

STEG 2. NÄR DU HÖR ELLER SER ETT UPPREPAT KRÄNKANDE BETEENDE.

2.1 Markera genom att säga till och tydliggöra för eleven/eleverna att beteendet kan uppfattas kränkande och inte är acceptabelt.

2.2 Följ tillsammans med mentor (till eleven/eleverna som betett sig kränkande) upp de upprepade kränkningarna genom att samla in information från den eller de utsatta eleverna. Om du själv är mentor till eleven/eleverna som betett sig kränkande tar du hjälp av en medarbetare.

2.3 Genomför ett allvarssamtal (enligt bilaga) och ett uppföljningssamtal med den eller de eleverna som betett sig kränkande vid upprepade tillfällen.

2.4 Sammanfatta efter uppföljningssamtalet vad som hänt. Dokumentera vilka åtgärder som vidtagits samt resultatet av åtgärderna i en OSIS anmälan. Lämna in den till rektor.

STEG 3. REKTOR TAR ÖVER ÄRENDET.

Rektor kallar vårdnadshavare, elev/elever och berörda medarbetare till elevkonferens. Vid konferensen fattar rektor beslut enligt skollagen hur skolan kommer att gå vidare med ärendet.

Checklista för akuta situationer gällande kränkning/mobbning

ALLA ärenden ska dokumenteras på särskild blankett!

Elever, vårdnadshavare eller personal kontaktar direkt ansvarig klassföreståndare/mentor, då man får veta att mobbning/ kränkande behandling förekommer på skolan.

Mentorn samlar in information om ärendet. Försiktigt samtal med den som blivit utsatt, för att klargöra vad som hänt och vilka som är inblandade. Detta gör mentorn.

Därefter, med den mobbades/kränktes tillstånd, "allvarssamtal" med mobbaren/mobbarna – en och en. Man ska inte vara ensam vid sådana samtal.

Lärarna markerar tydligt allvaret med situationen och att mobbningen/kränkningen omedelbart måste upphöra. Vårdnadshavaren/vårdnadshavarna informeras av mentorn/klassföreståndaren. Alla samtal ska dokumenteras och datum ska anges. Mentorn dokumenterar.

Ett uppföljningssamtal bokas av mentorn/klassföreståndaren med den mobbade och mobbaren/ mobbarna, så att man kan kontrollera att mobbningen verkligen har upphört. I de allra flesta fall räcker det med ett uppföljningssamtal, men ibland bokas flera samtal tills samtliga inblandade anser att mobbningen upphört. Någon form av stöd till den mobbade (kompisstöd, kurator, skolsköterska) bör upprättas.

Rektor och arbetslaget informeras snarast, så att alla vuxna håller ett öga på vad som händer och rapporterar till mentorn/klassföreståndaren om något inte verkar OK. Rektorn ska få en kortfattad skriftlig information om ärendet på därför avsedd blankett. Ärenden rapporteras vidare av rektor till huvudmannen för kännedom, enligt skollagen. Dokumentation sparas i skolans arkiv.

Föräldrar och skola arbetar tillsammans för att befria eleven från mobbarollen. Då någon mobbar/ kränker ger det signaler om att även mobbaren mår dåligt och också behöver hjälp och stöd.

I en del fall kommer det fram problem, som inte kan lösas enligt ovanstående. Skolan vidtar då andra åtgärder i samråd med vårdnadshavaren/vårdnadshavarna.

Polisanmälan görs vid grövre fall av mobbning, trakasserier eller våld.

Om en elev blir kränkt av en i personalen, ska eleven vända sig till en vuxen (t.ex. mentor, lärare, kurator, skolsköterska). Den personen tar i sin tur kontakt med rektor.